

De Spaanse Pyreneeën

Tekst en foto's: Erwin Voogt

Opeens wordt m'n scherm een weke lap stof. Ik zit duidelijk in een zakvlucht, behalve dat ik niet zak maar omhoog gekatapulteerd word: de vario gilt meer dan 10 m/s stijgen. Welkom in Àger op een zomerse dag.

Op de hoge startplek Jiri is het aangenaam kamperen. Je moet wel zelfvoorzienend zijn, maar een Landcruiser is niet nodig om boven te komen. De weg is geschikt voor een gewone auto of kleine camper.

Wie bereid is een paar uurtjes verder te rijden dan de Alpen, vindt aan de zuidkant van de Pyreneeën, in Noord-Spanje dus, enkele van de beste vliegplekken in Europa. De bekendste drie zijn Castejón de Sos, Àger en natuurlijk de *place-to-be* voor acrovliegen: Organyà.

De zuidelijkere breedtegraad betekent uiteraard ook een warmer voor- en najaar en zeer thermische omstandigheden in de zomer. Een zomerse dag in Àger is niet geschikt voor je eerste thermiekvluchtjes – wie Greifenburg, Lijak, Saint-Hilaire of andere plekken met milde thermiek gewend is, zal zich hier rot schrikken in de zomer. Maar buiten de zomermaanden of op zomeravonden zijn de omstandigheden een stuk gemoedelijker.

In Castejón de Sos en Àger zijn er pendelbusjes van de lokale scholen en de camping. In Organyà zijn die er opvallend genoeg niet, maar kun je doorgaans makkelijk meerijden met een collegapiloot en is de start niet al te ver van de landing, camping en het dorp.

Castejón de Sos

Het dorpje Castejón de Sos ligt nog echt in de Pyreneeën, slechts 15 km van de Aneto, met 3404m de hoogste berg van de Pyreneeën en dichtbij het skigebied Cerler. Het is een prachtige omgeving voor het beoefenen van zo ongeveer alle berg- en buitensporten.

Op de berg ten oosten van Castejón liggen een aantal starts op verschillende hoogtes en in verschillende richtingen. Een busje van de lokale school rijdt de route naar de startplekken op vliegbare dagen meerdere malen per dag.

De hoogste start ligt op ruim 2300 meter en wordt Jiri genoemd, naar één van de dorpjes lager op de berg. Ten opzichte van de landing in de vallei is het hoogteverschil maar liefst 1400 meter. Maar je kunt er ook prima toplanden en dat maakt kamperen op de berg, bij de start, aantrekkelijk. Je moet wel zelfvoorzienend zijn, want het is natuurlijk geen camping, maar wildkamperen. En zorg uiteraard dat je geen rotzooi achterlaat, ook geen wc-papier!

De vallei van Àger met links het vestingstadje en rechts de bergkam met Coll d'Ares.

Àger

Aan de zuidkant van de Pyreneeën ligt het wat slaperige vestingstadje Àger. Het stadje speelde ooit een rol in de reconquista en telde in de 19e eeuw nog bijna 3000 inwoners – nu minder dan 500. Toerisme zorgt echter voor levendigheid met een aardige camping en prima restaurants. In de omgeving zijn diverse grotten met prehistorische tekeningen te bewonderen. Op de bergkam waar ook de startplek is, staat een sterrenwacht, Parc Astronòmic Montsec, die voor het publiek geopend is. Àger ligt in een langgerekte vallei die van oost naar west loopt. Op de noordelijke bergkam liggen de starts, met als belang-

rijkste de Coll d'Ares op 1560 meter. De kam oostwaarts afvliegen richting het stuwmeer is 12 km. Vandaar kun je de kam verder oostwaarts vervolgen en staat ruim 20 km op de teller. Ondertussen glijdt een prachtige omgeving aan je voorbij met in de verte de besneeuwde bergtoppen bij Castejón de Sos. Landen kan onder andere op het veld naast de camping, vanwaar ook pendelbussen vertrekken.

In de zomer is de vallei overdag één grote kookplaat die voor heel sterke thermiek zorgt. Absoluut niet geschikt voor minder ervaren piloten. Maar 's ochtends of 's avonds en buiten de zomermaanden is het ook voor de doorsnee piloot fraai vliegen.

Organyà

Zeg je acro, dan zeg je Organyà. De valleiwind die de Pyreneeën veroorzaken botst hier tegen de 1655m hoge El Cogulló en zorgt zo van de middag tot zonsondergang voor een stabiele dynamische stijgwind, zomers gecombineerd met stevige thermiek – de ultieme 'roltrap' waardoor de berg niet voor niets de 'Magic Mountain' genoemd wordt. De startplek ligt op 835 meter en slechts 250 meter boven het landingsveld. De acro pro's komen echter maar een keer per dag op de landing: rond zonsondergang. In de tussentijd wordt af en toe kunstig geland op de start voor wat eten of een sanitaire stop. Voor mindere goden is

In de lucht op 3000m een prachtig uitzicht op de Aneto, de hoogste berg van de Pyreneeën, en het skigebied Cerler.

Zomers midden op de dag kan de thermiek in Àger heftig zijn. Afdalen kan soms moeite kosten en meer vaardigheden vereisen dan 'oren trekken'.

toplanden op de start overigens bijna niet te doen: de start is klein, thermisch en druk. Voor alle duidelijkheid: acrovliegen in Organyà vindt plaats boven land. Dit is dus niet de plek om acro te leren, maar de plek om je vaardigheden te perfectioneren. Veel acropiloten vliegen in Organyà met een BASE harnas, waarbij het scherm in een noodsituatie losgekoppeld kan worden en dan automatisch een bestuurbare parachute opent (zie Lift nummer 10, juli 2018). Organyà is niet alleen interessant voor acropiloten. De thermiek is er minder heftig dan in Àger en ook Organyà heeft een prachtige omgeving waar je mooie afstanden kunt vliegen.

De valleiwind bij Organyà zorgt vanaf het middaguur voor een stabiele roltraphermiek tegen de Magic Mountain, links onder op de foto.

De start van Organyà op de Magic Mountain wordt gedomineerd door acro dudes. Die allemaal aardige en behulpzame piloten zijn trouwens!

Informatie

In zowel Castejón de Sos als Àger zijn diverse vliëscholen aanwezig. Je vindt ze eenvoudig met Google. De vliëschool van de Brit Nick Moss vermelden we omdat hij cursussen geeft in het Engels, onder andere gericht op overland vliegen en hike&fly:

- <http://flyager.com/paragliding-ager/>

De vliëschool Àger Parapent geeft op zijn Engelstalige site beschrijvingen van de starts en landingen:

- <https://ager-parapent.com/en/ager-flying-zone/>

Cross Country Magazine heeft 'travel guides' voor Castejón de Sos en Àger:

- <https://xcmag.com/travel-guide/guide-to-castejon-de-sos-spain/>
- <https://xcmag.com/travel-guide/guide-to-ager-spain/>

Organyà wordt kort beschreven op de website van acrolegende Pál Takáts:

- <https://justacro.com/startplaces/spain/organya>

Geregeld zijn er wedstrijden in Organyà en laat de top van de wereld z'n kunsten zien.

Organyà is niet de plek voor je eerste full stall, je vliegt hier immers boven land. Maar voor het perfectioneren van manoeuvres is de locatie ideaal omdat je dankzij de roltrapthermie kunt blijven oefenen.